

Doktorantu rokasgrāmata

Grāmatu sagatavoja Rīgas Tehniskās universitātes Doktorantūras skola. Sastādītāja - Ilze Balcere.

Šī rokasgrāmata sniedz praktisku pārskatu par doktora studiju procesu Rīgas Tehniskajā universitātē, sākot no uzņemšanas un studiju norises līdz promocijas darba aizstāvēšanai un doktora grāda iegūšanai. Tajā skaidrota Doktorantūras skolas loma, doktorantu tiesības un pienākumi, kā arī galvenie studiju posmi, tostarp ikgadējā atestācija, priekšizstāvēšana un promocijas process. Rokasgrāmata ietver informāciju par studiju iespējām sadarbībā ar ārvalstu augstskolām un industrijas partneriem, kā arī par studiju pārtraukšanas un atsākšanas kārtību. Atsevišķa nodaļa veltīta doktorantu finansiālajam atbalstam, tostarp stipendijām, grantiem un ar pētniecību saistīto izdevumu finansēšanai. Šis materiāls kalpo kā praktisks ceļvedis topošajiem un esošajiem doktorantiem, palīdzot orientēties studiju procesā un sekmīgi virzīties uz zinātnes doktora grāda iegūšanu.

Literārā redaktore Inga Gulbe.

Maketētājs Vilnis Laizāns.

Rokasgrāmata izstrādāta Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma plāna finansētā projekta Nr. 5.2.1.1.i.0/2/24/l/CFLA/003 “Konsolidācijas un pārvaldības izmaiņu ieviešana Rīgas Tehniskajā universitātē, Liepājas Universitātē, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā un Latvijas Jūras akadēmijā un Liepājas Jūrniecības koledža virzībai uz izcilību augstākajā izglītībā, zinātnē un inovācijās” ietvaros.

ISBN 978-9934-37-343-5 (pdf)

© Rīgas Tehniskā universitāte, 2026

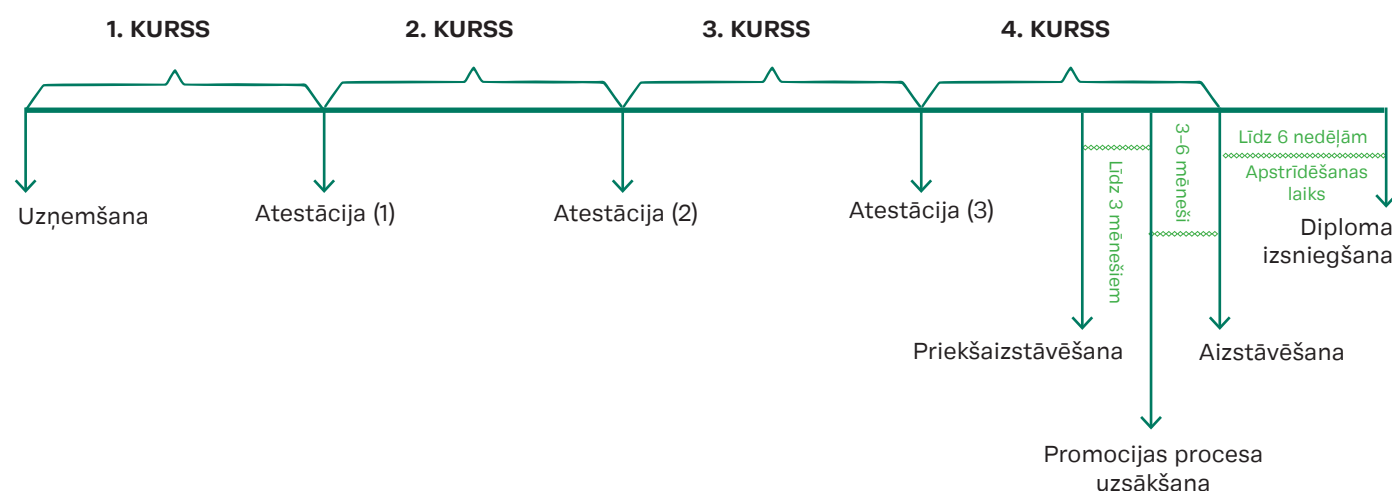
Saturs

Ievads	4
1. Doktorantūras skola – doktoranta atbalsta punkts	5
2. Kā iestāties doktorantūrā RTU	6
3. Pieteikšanās doktora studijām: atlase un iesniedzamie dokumenti	7
4. Studiju atsākšana vēlākos studiju posmos	10
5. Ar ārvalstu augstskolu kopīga doktorantūra (<i>cotutelle</i>)	10
6. Industriālais doktorants – doktorantūra sadarbībā ar industriju	11
7. RTU Doktorantūras nolikums – doktora studiju ietvardokuments	11
8. Studiju pārtraukums	12
9. Ikgadējā doktorantu atestācija	12
10. Promocijas darba priekšizstāvēšana	14
11. Promocijas darba iesniegšana – promocijas procesa uzsākšana	15
12. Doktorantu finansiālais atbalsts	17
13. RTU studiju portāls ORTUS	19
14. Praktiska informācija	19
1. pielikums	20
2. pielikums	22
3. pielikums	24
4. pielikums	27

● Ievads

Šīs rokasgrāmatas mērķis ir sniegt informāciju Rīgas Tehniskās universitātes (turpmāk – RTU) doktorantiem un visiem interesentiem, kas plāno studēt doktorantūrā, par doktora studijām, to posmiem, dokumentiem, kas regulē doktorantūras studiju norisi, kā arī par atbalstu, ko iespējams saņemt no RTU administrācijas un mācībspēkiem virzībā uz zinātnes doktora grāda iegūšanu. Rokasgrāmata sniedz praktisku ieskatu doktorantūras norisē un palīdz doktorantiem izprast studiju un zinātniskās darbības gaitu, veicinot doktora grāda iegūšanu noteiktajā studiju termiņā.

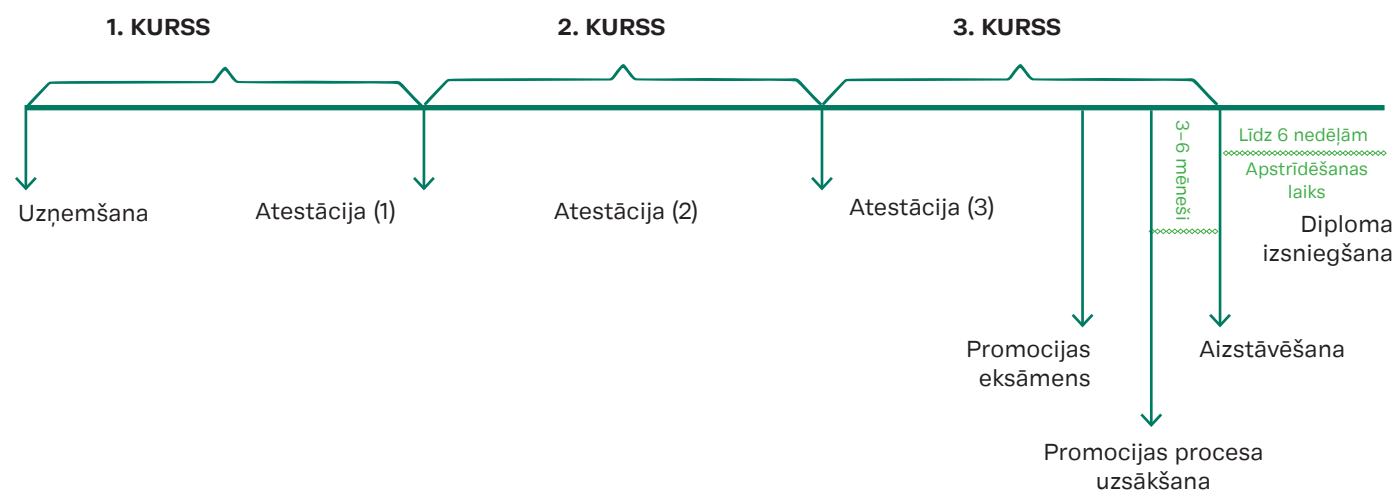
RTU īstenoto doktora studiju programmu ilgums ir trīs vai četri gadi. Rokasgrāmatas 1. un 2. attēlā ir apkopoti šo studiju programmu galvenie atskaides punkti.

1. attēls.

Galvenie atskaides punkti četrgadīgajām doktora studiju programmām.

Detalizētāk ar katra galvenā atskaides punkta ietvaros veicamajiem soļiem un atbildīgajām personām var iepazīties šīs rokasgrāmatas pielikumos.

2. attēls.

Galvenie atskaides punkti trīsgadīgajām studiju programmām.

● 1. Doktorantūras skola – doktoranta atbalsta punkts

Doktorantūras skola (turpmāk – DS) ir RTU Zinātņu prorektora dienesta struktūrvienība, kas nodrošina doktorantūras studiju īstenošanu, sākot no uzņemšanas organizēšanas, lietvedības procesu nodrošināšanas un līdz pat zinātnes doktora grāda iegūšanai. DS veic šādus uzdevumus:

- nodrošina doktora studiju lietvedību;
- organizē doktorantu uzņemšanu;
- organizē un attīsta RTU doktora studijas sadarbībā ar citām struktūrvienībām;
- uzrauga doktora studiju kvalitāti;
- organizē informatīvus seminārus, tostarp nodrošina kursus plaši izmantojamo prasmju apguvei;
- nodrošina promocijas darbu vadīšanas atbilstību RTU Doktorantūras nolikumam;
- organizē promocijas procesu;
- koordinē un pārrauga promocijas padomes;
- organizē doktorantu izlaidumu un doktora diplomu izsniegšanu;
- izstrādā RTU iekšējos normatīvos aktus doktora studiju jomā;
- izstrādā un publicē ikgadējo RTU doktorantūras absolventu gadagrāmatu sadarbībā ar RTU Izdevniecību;
- nodrošina doktorantu un pēcdoktorantu grantu konkursu izsludināšanu, pieteikumu atlasīšanu, vērtēšanu un grantu administrēšanu;
- nodrošina iespēju izstrādāt promocijas darbu sadarbībā ar industriju (industriālā doktoranta aktivitātes ietvaros).

DS darbojas kā vienas pieturas aģentūra. Tā ir pirmā vieta, kur vērsties gadījumā, ja doktorantam ir kādas neskaidrības par studiju procesu vai radusies kāda neparedzēta situācija, kuru nav izdevies atrisināt ar promocijas darba vadītāja vai doktora studiju programmas direktora iesaisti. DS ir galvenais kontaktpunkts, stājoties doktorantūrā.

● 2. Kā iestāties doktorantūrā RTU

Uzņemšana doktorantūrā notiek visa gada garumā. Tas nozīmē, ka, lai uzsāktu studijas, vairs nav jāgaida kāds noteikts datums, iestāties var jebkurā brīdī, ja ir brīvas RTU finansētas studiju vietas. Par brīvajām RTU finansētajām studiju vietām var interesēties DS (e-pasts: doktorantura@rtu.lv, tālr. +371 67089056).

Uz RTU finansētu doktora studiju vietu tiek izsludināta doktorantūras vakance konkrētajā pētījuma tēmā. Ja doktora studiju maksu sedz pats doktorants, publiska doktorantūras vakance netiek izsludināta un uzņemšanai nepieciešama tikai promocijas darba vadītāja piekrišana. Sīkāk par pieteikšanās procesu stāstīts nākamajā nodaļā.

Doktorantūras vakancu sludinājumiem var sekot līdz RTU mājaslapā (<https://www.rtu.lv/lv/studijas/doktora-limena-studijas/uznemsana-doktora/vakances>). Promocijas darba pētījuma tēmu var iniciēt arī RTU zinātnieks (promocijas darba vadītājs) RTU iekšēji noteiktajā kārtībā – izsludinot vakanci.

Promocijas darba tēmu var ierosināt pats potenciālais doktorants. Ja maģistra studiju laikā ir izveidojusies iepriekšēja sadarbība ar RTU akadēmisko personālu vai ir gūta pieredze, iesaistoties zinātniskajos pētījumos, sākotnēji ieteicams plānoto pētījuma tēmu apspriest ar kādu no universitātes mācībspēkiem vai pētniekiem. Šāda konsultācija ļaus sākotnēji izvērtēt pētnieciskās ieceres attīstības iespējas un apzināt potenciālos darba vadītājus, kuri specializējas konkrētajā jomā.

Ja iepriekšēja sadarbība ar RTU nav bijusi un nav zināms, kurš varētu vadīt promocijas darbu, vai ir šaubas par atbilstošāko doktora studiju programmu, tad aicinām vispirms sazināties ar DS. Darbinieki uzklausi un novirzīs pie kāda no RTU zinātniekiem, kurš, izvērtējot pētījuma ideju, varēs lemt par turpmāko rīcību.

● 3. Pieteikšanās doktora studijām: atlase un iesniedzamie dokumenti

Lai pretendētu uz RTU finansētu doktora studiju vietu, jāpiesakās uz publiski izsludinātu doktorantūras vakanci. Doktorantūras vakances sludinājumā būs norādītas nepieciešamās kompetences (tostarp prasības par iepriekšējo izglītību), plānotā promocijas darba tēma, pieteikšanās kārtība un termiņš, atalgojums, kā arī pirmajai atlases kārtai iesniedzamie dokumenti, kas sludinājumā noteiktajā termiņā iesūtāmi uz norādīto e-pastu. Aktuālie vakancu sludinājumi redzami RTU mājaslapā: <https://www.rtu.lv/lv/studijas/doktora-limena-studijas/uznemsana-doktora/vakances>. Vakances tiek izziņotas arī DS Facebook profilā, kā arī LinkedIn un EURAXESS.

Uzņemšana RTU finansētā vietā tiek organizēta divās kārtās.

Pirmā atlases kārtā – dokumentu iesniegšana un formālā izvērtēšana

Piesakoties uz vakanci, jāiesniedz:

- pētījuma pieteikums (saite uz veidlapu būs pieejama doktorantūras vakances sludinājumā);
- motivācijas vēstule;
- noteikta parauga dzīves un darba gājums (CV);
- personu apliecinoša dokumenta (pases vai ID) kopija;
- maģistra diploma un diploma pielikuma kopija;
- reģistrācijas maksu apliecinošs dokuments.

Pirmajā kārtā DS pārstāvis formāli izvērtē iesniegtos dokumentus (piemēram, pārbauda, vai iesniegti visi nepieciešamie dokumenti un vai iepriekš iegūtā izglītība atbilst prasībām). Konstatējot kādas nepilnības, DS pārstāvis sazinās ar pretendentu un lūdz novērst trūkumus.

Ja pēc pirmās atlases kārtas netiks konstatētas neatbilstības, tad pretendents saņems DS uzaicinājumu uz interviju jeb otro atlases kārtu.

Otrā atlases kārtā – intervija

Intervija, iepriekš saskaņojot, var notikt gan klātienē, gan attālināti. Tajā piedalās pretendents, DS pārstāvis un promocijas darba vadītājs (pēc nepieciešamības var tikt pieaicināts arī programmas direktors). Intervijas galvenais mērķis ir uzzināt vairāk par pretendenta motivāciju studēt doktorantūrā, iepriekšējo izglītību, kā arī darba, pētniecisko un pedagoģisko pieredzi. Iepriekšēja zinātniska vai pedagoģiska pieredze nav obligāta prasība, lai iestātos doktorantūrā, taču tā var tikt uzskatīta par priekšrocību. Tā ir arī iespēja promocijas darba vadītājam uzdot savus jautājumus par pretendenta zinātnisko kompetenci. Arī pats pretendents var uzzināt vairāk par doktorantūras norisi, izpildāmajām prasībām, studiju procesa organizāciju un citiem svarīgiem jautājumiem.

Pēc pretendentu intervijām tiek sagatavots intervijas atzinums, kurā ir norādīts uzņemšanai rekomendējamais pretendents. Par to lēmumu pieņem promocijas darba vadītājs un DS pārstāvis. Savukārt gala lēmumu par to, kurš pretendents uzņemams doktorantūrā, pieņem Doktorantu uzņemšanas komisija balsojot. Komisiju vada RTU zinātņu prorektore, un tās sastāvu veido fakultāšu prodekāni un neatkarīgo institūtu direktoru vietnieki zinātnes jomā. Ja balsojums ir pozitīvs, ar pretendentu sazinās DS pārstāvis un lūdz iesniegt dokumentus uzņemšanai doktora studijās, nosūtot elektroniski iesniedzamo dokumentu veidlapas.

Pozitīva balsojuma gadījumā iesniedzamie dokumenti ir:

- iesniegums RTU rektoram par uzņemšanu doktora studiju programmā;
- doktora darba plāns (noteikta parauga veidlapa, kuru doktors aizpilda kopā ar promocijas darba vadītāju, ja nepieciešams, piesaistot DS pārstāvi);
- apliecinājums par promocijas darba izstrādi.

Visas uzņemšanai iesniedzamās veidlapas pieejamas RTU mājaslapā: <https://www.rtu.lv/lv/studijas/doktora-limena-studijas/uznemsana-doktora/uznemsanas-process>.

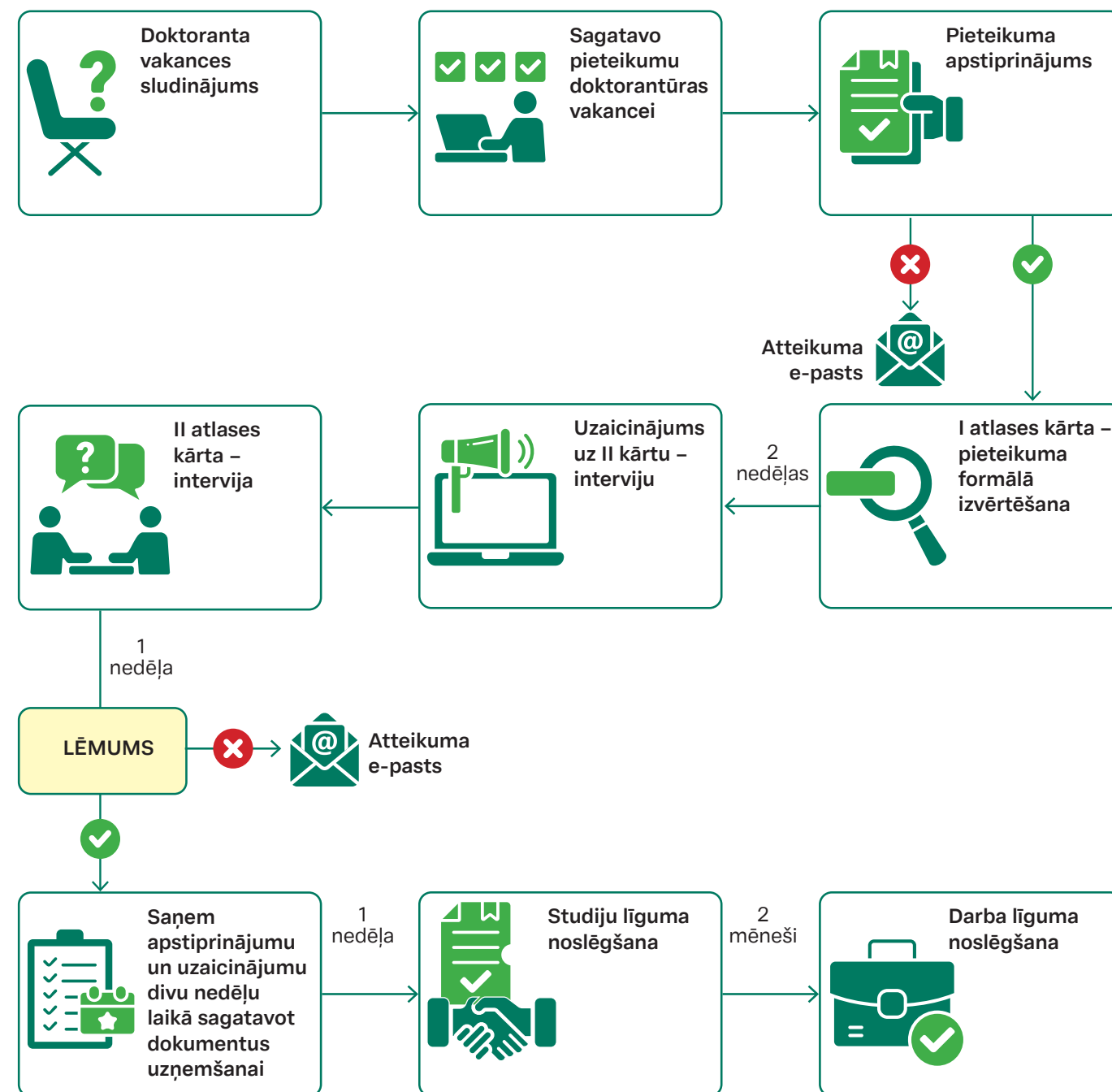
Pēc visu dokumentu saņemšanas RTU Uzņemšanas komisija sagatavo parakstīšanai studiju līgumu. Uzņemšanas process no intervijas norises dienas līdz studiju līguma parakstīšanai aizņem aptuveni divas nedēļas. Pēc studiju līguma noslēgšanas attiecīgais institūts vai centrs sagatavo darba līgumu.

Saskaņā ar Augstskolu likumu augstskolām ir pienākums nodibināt darba tiesiskās attiecības ar tiem doktorantiem, kuri tiek uzņemti studijās par RTU līdzekļiem. Tas nozīmē, ka uzņemšanas gadījumā tiks noslēgts ne tikai studiju līgums, bet arī darba līgums ar RTU par nepilnu darba slodzi (0,5) un atalgojumu, sākot no 1000 EUR (ieskaitot darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas). Darba līgumu divu mēnešu laikā pēc studiju līguma noslēgšanas ar doktorantu noslēdz tā struktūrvienība, kura ir izsludinājusi doktorantūras vakanci. Darba līguma noslēgšana doktorantam garantē stabilus ienākumus un ļauj pilnvērtīgi pievērsties promocijas darba izstrādei.

Darba līgumu neslēdz, ja doktors:

- jau ir nodarbināts RTU vēlētā akadēmiskā amatā vai akadēmiskā viespersonāla statusā;
- esošā amata ietvaros veic studējošo izglītošanu (piemēram, lasa lekcijas, vada laboratorijas darbus utt.) vai arī amata pienākumu ietvaros veic zinātnisko darbību;
- strādā pie RTU DS sadarbības partnera (sadarbības partneris ir zinātniskā institūcija, ar kuru DS ir parakstījusi sadarbības līgumu par doktorantūras īstenošanu).

Uzņemšanas process vizuāli ilustrēts 3. attēlā.

3. attēls.

Uzņemšanas process doktorantūrā RTU finansētā vietā.

● 4. Studiju atsākšana vēlākos studiju posmos

Ja persona iepriekš jau ir studējusi doktorantūrā (piemēram, līdzīgā studiju programmā), taču dažādu iemeslu dēļ doktora studijas nav pabeigusi, ir iespējams studijas atsākt. Iepriekš doktora studijām veltīto laiku attiecina, lai pretendentu ieskaitītu, piemēram, nevis pirmajā, bet jau otrajā vai trešajā studiju gadā. Pretendentam jāspēj pierādīt ne tikai iepriekš apgūtie studiju kursi, bet arī sava pētnieciskā darbība, piemēram, aktuālās publikācijas vai konferenču tēzes, ko plānots izmantot promocijas darbā. Pielīdzināšanu veic attiecīgās studiju programmas direktors, izvērtējot pretendenta iesniegtos dokumentus.

● 5. Ar ārvalstu augstskolu kopīga doktorantūra (*cotutelle*)

Augstskolu likums paredz iespēju īstenot kopīgu doktorantūru ar ārvalstīs atzītu augstskolu, iegūstot vienu doktora grādu vienlaicīgi divās augstskolās. Par kopīgas doktorantūras (*cotutelle*) īstenošanu studiju sākumā ir jānoslēdz īpašs trīspusējs līgums, ko paraksta doktorants, ārvalstu augstskola un RTU.

Doktorants vienlaicīgi būs uzņemts gan RTU, gan attiecīgajā ārvalstu augstskolā un izstrādās vienu promocijas darbu, kam būs divi vadītāji – no RTU un otras augstskolas. Aizstāvēšana var notikt gan RTU, gan ārvalstu augstskolā vai abās, taču parasti promocijas darba aizstāvēšanai tiek izraudzīta viena augstskola. Šie un citi aspekti tiek atrunāti kopīgas doktorantūras īstenošanas līgumā, kura sagatavošanu un saskaņošanu nodrošina DS. Kopīgas doktorantūras īstenošanas laikā ārvalstu augstskolā parasti ir jāpavada vismaz viens gads. Lai uzsāktu kopīgas doktorantūras īstenošanu, doktorants sazinās ar DS.

● 6. Industriālais doktorants – doktorantūra sadarbībā ar industriju

Industriālais doktorants ir RTU doktorantūras aktivitāte sadarbībā ar industriju. Industrijas partneris var būt Latvijā vai ārvalstīs reģistrēta juridiska persona, kuras definētos studiju darba uzdevumus doktorants savu studiju laikā pilda un nodod partnerim. Industrijas partneris piedalās doktoranta studiju finansēšanā ar savu ieguldījumu daļu, kā arī nodrošina konsultantu (augsti kvalificētu uzņēmuma speciālistu), kas konsultē doktorantu promocijas darba izstrādē. Partneris pēc nepieciešamības var sniegt piekļuvi uzņēmuma infrastruktūrai, specifiskiem datiem un iekārtām, mācībām vai cita veida informācijai, kas ir nepieciešama doktorantam studiju darba uzdevumu izpildē. Industriālā doktoranta aktivitāti, tostarp līguma izstrādi un noslēgšanu, koordinē DS.

● 7. RTU Doktorantūras nolikums – doktora studiju ietvardokuments

Doktorantūru Latvijā regulē vairāki normatīvie akti: Augstskolu likums, Zinātniskās darbības likums un virkne dažādu Ministru kabineta noteikumu. RTU līmenī doktorantūras procesi ir atrunāti RTU Doktorantūras nolikumā.

Doktoranta tiesības:

- pieprasīt un saņemt informāciju par doktora studiju norisi, tostarp administratīvajiem jautājumiem;
- apmeklēt Doktorantūras skolas rīkotās aktivitātes (informatīvos seminārus, lekcijas u. c.) plaši izmantojamo prasmju apguvei;
- izmantot studiju pārtraukumu;
- noteiktajā kārtībā pieteikties uz doktorantu stipendiju un grantu konkursiem (sīkāk par grantu konkursiem var lasīt RTU mājaslapā: <https://www.rtu.lv/lv/studijas/doktora-limena-studijas/stipendijas-doktorantura>);
- saņemt piekļuvi materiāltehniskajam nodrošinājumam un informācijai, kas nepieciešama sekmīgai promocijas darba izstrādei;
- regulāri konsultēties ar promocijas darba vadītāju, līdzvadītāju un/vai konsultantu promocijas darba izstrādē.

Doktoranta pienākumi:

- regulāri konsultēties ar promocijas darba vadītāju, līdzvadītāju un/vai konsultantu promocijas darba izstrādē;
- godprātīgi studēt attiecīgajā doktora studiju programmā, pildot detalizētajā studiju gada plānā norādīto;
- piedalīties ikgadējā atestācijā un priekšizstāvēšanā (pēdējā studiju gada noslēgumā);
- laikus risināt radušās problēmsituācijas, sazinoties ar promocijas darba vadītāju, doktora studiju programmas direktoru vai Doktorantūras skolu;
- sniegt informāciju promocijas darba vadītājam par sava zinātniskā darba rezultātiem un sekmību;
- ievērot RTU iekšējos un ārējos normatīvos aktus, kas regulē doktorantūru.

8. Studiju pārtraukums

Saskaņā ar Augstskolu likuma 50. panta 3. daļu doktorantam ir tiesības uz studiju pārtraukumu, kas viņa apgūstamās doktora studiju programmas ietvaros kopumā nedrīkst pārsniegt divus gadus. Studējot RTU finansētā studiju vietā, studiju pārtraukuma laikā RTU finansētā studiju vieta tiek saglabāta. Saskaņā ar RTU Doktorantūras nolikumu studiju pārtraukumu var piešķirt:

- veselības (ilgstošas slimības) dēļ;
- grūtniecības un bērna kopšanas atvaļinājuma laikā līdz Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajam termiņam;
- ģimenes vai sociālu apstākļu dēļ;
- par prombūtnes laiku saistībā ar valsts aizsardzības dienesta obligāto iesaukumu pēc nejausības principa.

Lai pieteiktos studiju pārtraukumam, doktorants nosūta DS adresētu iesniegumu, ko paraksta promocijas darba vadītājs un pats doktorants. Situācijās, kad studiju pārtraukums saistīts ar ilgstošu slimību vai grūtniecības un bērna kopšanas atvaļinājumu, iesniegumam jāpievieno pamatojoši dokumenti, ko izsniegusi ārstniecības iestāde. Studiju pārtraukumu drīkst izmantot ne vairāk kā divas reizes. Ieteikums ir ņemt studiju pārtraukumu uzreiz uz vienu kalendāro gadu, vēlams – pēc atestācijas. Ja pārtraukums tiek ņemts pirms ikgadējās atestācijas, atgriežoties no tā, doktorantam būs jāpiedalās atestācijā.

Būtiski ir sekot līdzi studiju pārtraukuma ilgumam un laikus atjaunoties studijām, proti, vismaz desmit darba dienas pirms pārtraukuma beigām nosūtīt iesniegumu DS par atjaunošanos studijām. Studiju pārtraukuma laikā doktorants drīkst turpināt izstrādāt promocijas darbu.

9. Ikgadējā doktorantu atestācija

Katra studiju gada noslēgumā (izņemot pēdējo studiju gadu), ne vēlāk kā līdz augusta beigām, notiek visu RTU doktorantu atestācija. Tās mērķis ir izvērtēt detalizētā studiju gada plāna izpildi un doktoranta promocijas darba izstrādes progresu. Atestācijas norisi regulē RTU Doktorantu atestācijas kārtība, kurā atrunāts atestācijas komisijas sastāvs, iesniedzamie dokumenti, kā arī minimāli izpildāmie kritēriji, kas doktorantam ir jāpaveic katra studiju gada laikā. Atestācijas komisijas sēdē, par kuras norises laiku un vietu informē doktora studiju programmas direktors, doktorants uzstājas ar īsu prezentāciju, iepazīstinot ar paveikto attiecīgajā studiju gadā.

Pilnu izpildāmo kritēriju sarakstu var apskatīt atestācijas kārtībā. Turpmāk ir norādītas tieši zinātnisko publikāciju prasības, kas ir jāizpilda doktora studiju programmās, kuru ilgums ir četri gadi.

Studējot doktora studiju programmās, kuru ilgums ir četri studiju gadi, doktorantam ir jāizstrādā vismaz trīs zinātniskās publikācijas, no kurām:

- viens zinātniskais raksts 1. vai publikācijas 4.1., 4.2., 4.3. grupas izdevumos¹;
- viens zinātniskais raksts 1.1. vai 1.2. grupas izdevumos;
- vismaz viens zinātniskais raksts 1.1. grupas izdevumos.

Doktorants varēs iesniegt savu darbu aizstāvēšanai promocijas padomē, ja viņam kopumā būs ne mazāk kā trīs zinātniskās publikācijas (kas ir vismaz pieņemtas publicēšanai), no kurām vismaz divi ir zinātniskie raksti žurnālos, no kuriem vismaz viens ir zinātniskajā žurnālā, kas indeksēts SCOPUS

vai Web of Science datubāzē. Viena trim publikācijām var būt konferences ziņojums (*conference proceedings*), raksts vai nodaļa rakstu krājumā vai zinātniskajā grāmatā. Doktorants var pabeigt studijas arī ar trim zinātniskajiem rakstiem, kas indeksēti minētajās datubāzēs, taču viņš nevar pabeigt studijas, ja nav neviena zinātniskā raksta, bet ir tikai publikācijas konferenču ziņojumos.

Studējot doktora studiju programmā, kuras ilgums ir trīs studiju gadi, doktorants var iesniegt darbu promocijas padomē, ja viņam ir ne mazāk kā divas zinātniskās publikācijas (kas ir vismaz pieņemtas publicēšanai), no kurām vismaz viena ir zinātniskais raksts, kas indeksēts SCOPUS, Web of Science vai iekļauts ERIH (*European Reference Index of the Humanities*) datubāzes INT1 vai INT2 kategorijas žurnālos.

Atestācijas norise shematiski ilustrēta 4. attēlā.

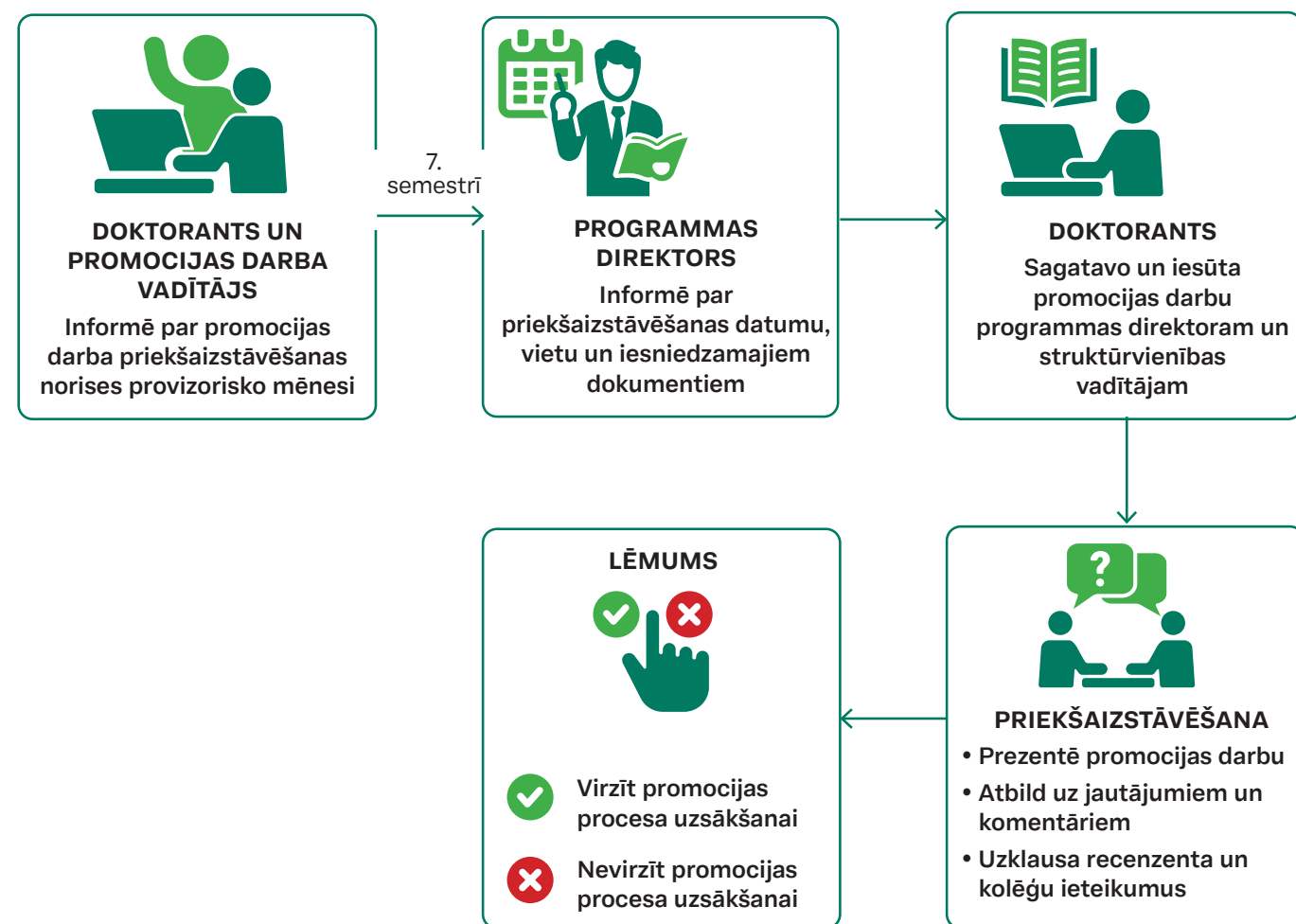

4. attēls.
Doktorantu atestācija.

¹ Skaidrojums par zinātnisko publikāciju klasifikāciju meklējams Latvijas Zinātnes padomes apstiprinātajā materiālā "Zinātnisko publikāciju klasifikācija" (pieejams: <https://www.lzp.gov.lv/lv/media/24/download?attachment>).

● 10. Promocijas darba priekšizstāvēšana

Pēdējā studiju gada laikā doktorantiem notiek promocijas darba priekšizstāvēšana (šis process detalizētāk atrunāts RTU Atestācijas kārtībā). Priekšizstāvēšana notiek institūta vai centra sēdē, un tajā doktorants prezentē pilnībā izstrādātu promocijas darbu, kuru izskata un par kuru savu atzinumu sniedz arī recenzents. Priekšizstāvēšana ir pēdējais posms pirms promocijas darba sagatavošanas iesniegšanai promocijas padomē. Ja recenzents un sēdes dalībnieki atzīst, ka pētījums atbilst promocijas darba prasībām, doktorantam tiek doti trīs mēneši, lai darbā iestrādātu pēdējos labojumus, sagatavotu kopsavilkumus un iesniegtu darbu promocijas padomē. Priekšizstāvēšanas norise shematiski parādīta 5. attēlā.

5. attēls.
Promocijas darba priekšizstāvēšana.

● 11. Promocijas darba iesniegšana – promocijas procesa uzsākšana

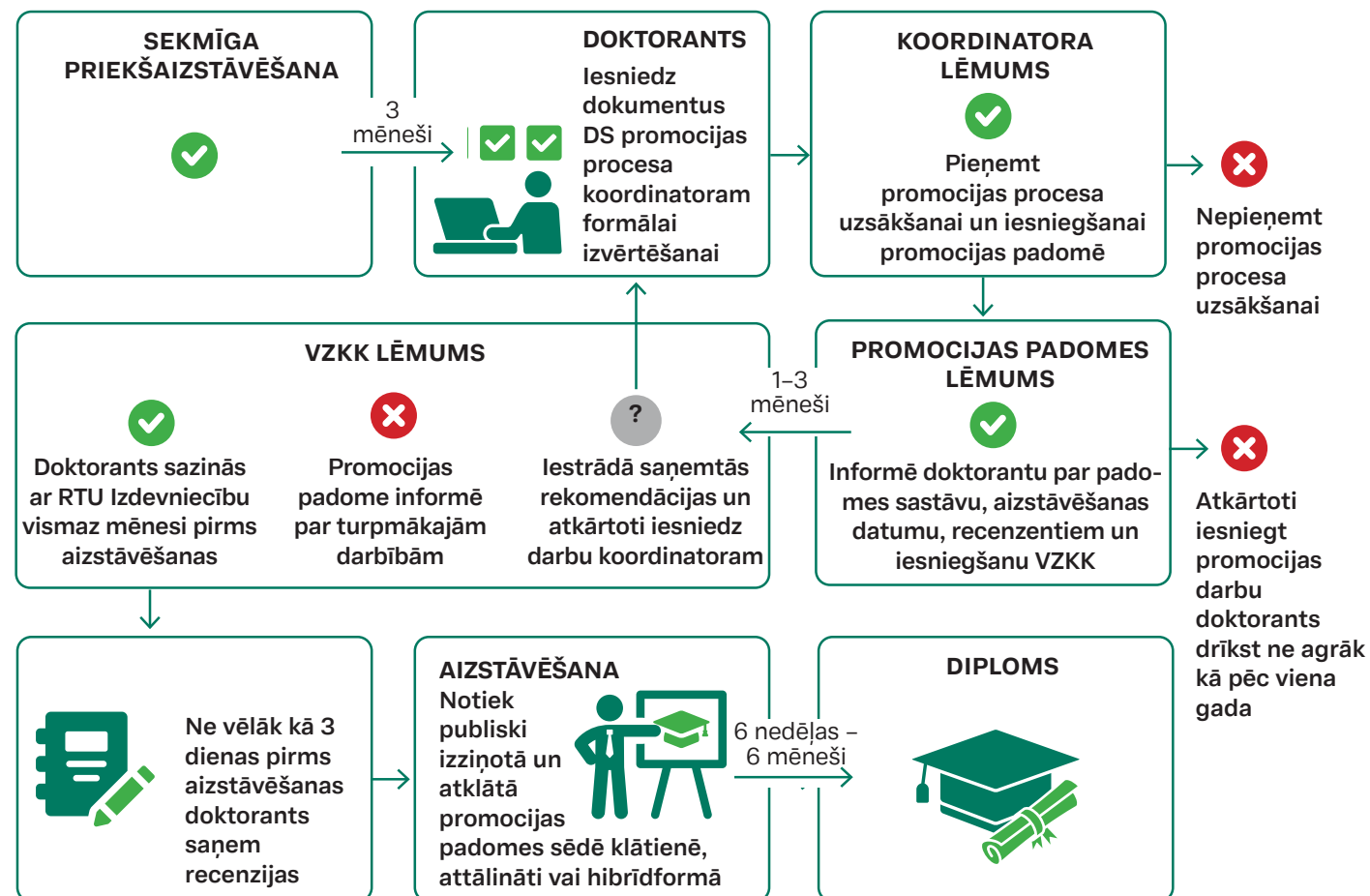
Promocija ir noslēdzošais doktora studiju posms, kas formāli sākas pēc tam, kad DS promocijas procesa koordinators ir pieņēmis visus doktoranta iesniegtos dokumentus promocijas procesa uzsākšanai. Detalizētāk promocijas procesa norisi RTU regulē RTU Promocijas procesa kārtība. Priekšizstāvēšanas sēdē noteiktajā trīs mēnešu termiņā doktorants koordinatoram elektroniski iesniedz:

- iesniegumu par promocijas darba iesniegšanu aizstāvēšanai promocijas padomē;
- iesniegumu par darba nosaukuma maiņu (ja nepieciešams);
- promocijas darbu *pdf* formātā;
- promocijas darba kopsavilkumu latviešu valodā *pdf* formātā;
- promocijas darba kopsavilkumu angļu valodā *pdf* formātā;
- darba un dzīves gājumu (CV);
- sarakstu ar zinātniskajām publikācijām;
- publikāciju līdzautoru piekrišanu publikāciju izmantošanai promocijā;
- zinātnisko publikāciju kopijas;
- sarakstu ar rekomendējamajiem promocijas darba recenzentiem (saraksts veidojams kopā ar darba vadītāju un doktora studiju programmas direktoru).

Koordinators izvērtē šos dokumentus, un, ja tajos netiek konstatētas kādas nepilnības, mēneša laikā tiek rīkota promocijas padomes sēde. Sēdē padomes recenzents sniedz atzinumu par darba atbilstību promocijas darba prasībām. Ja lēmums ir pozitīvs, padome sēdē nosaka iespējamo darba aizstāvēšanas datumu, laiku un vietu. Pēc sēdes koordinators promocijas darbu iesniedz Valsts zinātniskās kvalifikācijas komisijai (VZKK). Šīs komisijas anonīms recenzents izskata darbu un sniedz savu atzinumu. Ja VZKK atzinums ir pozitīvs, doktorants sazinās ar RTU Izdevniecību par darba publicēšanai iesniedzamajiem dokumentiem. Vismaz mēnesi pirms noteiktā aizstāvēšanas sēdes datuma, koordinators nosūta darbu recenzentiem, lai viņi varētu sagatavot rakstiskas recenzijas. Doktorants recenzijas saņem vismaz trīs dienas pirms aizstāvēšanas. Promocijas darba aizstāvēšanas sēde ir atklāta un tiek izziņota izdevumos “Latvijas Vēstnesis” un “Zinātnes Vēstnesis”. Sēdē bez promocijas padomes locekļiem un recenzentiem var piedalīties arī citi interesenti.

Promocijas process ietver vairākus posmus un iesaistītās puses, tāpēc no dokumentu iesniegšanas brīža līdz aizstāvēšanas sēdei var pāiet seši mēneši. Doktora diplomu jaunais doktors var saņemt ne ātrāk kā sešas nedēļas pēc aizstāvēšanas sēdes. Katru gadu jūnijā RTU notiek Lielais izlaidums, kurā atsevišķi sveic arī jaunus doktorus.

Promocijas procesa vizualizācija ir parādīta 6. attēlā.

6. attēls.
Promocijas process.

12. Doktorantu finansiālais atbalsts

Vienas vienības izmaksas

Doktoranta vienas vienības izmaksas ir īpaši doktorantiem (gan RTU finansētā, gan maksas studiju vietā studējošajiem) paredzēts finansējums, ko piešķir katrā studiju gadā. Doktorantam uz šo finansējumu nav speciāli jāpiesakās, tas tiek piešķirts automātiski. Katrai studiju programmai gada laikā pieejamā summa ir atšķirīga – no 845 EUR līdz 1212 EUR.

No vienas vienības izmaksām doktorants var maksāt par:

- promocijas darba pētījumam nepieciešamajiem materiāliem;
- zinātniskajām publikācijām;
- profesionālās pilnveides kursiem (ja tādus RTU nepiedāvā bez maksas);
- dalību konferencēs;
- dalību vasaras vai ziemas skolās;
- došanos zinātniskajās misijās, piemēram, nolūkā veikt mērījumus, kas nepieciešami promocijas darba izstrādei;
- specifisku programmatūru (ja to nenodrošina RTU).

Doktorantu stipendija

Katra semestra pirmo desmit darba dienu laikā doktorants var pieteikties doktorantu stipendijai (140 EUR mēnesī), ko piešķir 11 mēnešus gadā (augusts ir atvaļinājuma mēnesis). Lai pieteiktos šai stipendijai, ir jāaizpilda pieteikums portālā ORTUS vai DS jāiesniedz pieteikums papīra formātā.

Stipendijai var pieteikties:

- doktoranti, kuri iestājušies doktorantūrā līdz 2024. gada 31. augustam;
- doktoranti, kuri jaunajā doktorantūras modelī (imatrikulēti, sākot ar 2024. gada 1. septembri) uzņemti kā izņēmuma gadījumi un nav nodarbināti RTU vai pie RTU sadarbības partnera.

Stipendijas saņemšanai var pretendēt RTU finansētajās studiju vietās studējošie, kuriem nav studiju parādu.

Ja piešķirtais finansējums ir mazāks par stipendijas pieteikumu skaitu, tad studiju programmas ietvaros notiek konkurss. Konkurss tiek veidots rangs, kura pamatkritēriji ir publicēto un iesniegto zinātnisko publikāciju novērtēšana. Konkursa ranga kritēriji ir publicēti RTU mājaslapā, sadaļā "Stipendijas un granti".

Doktorantūras granti

RTU katru gadu īsteno dažādas doktorantūras grantu programmas un piešķir gan RTU iekšējos, gan no Eiropas Savienības fondu vai citiem līdzekļiem finansētus doktorantūras grantus. Doktorantūras grants ir izsludināta grantu konkursa rezultātā iegūta atlīdzība (darba alga) promocijas darba izstrādei vismaz 20 stundas nedēļā. Grantu piešķirot, doktorantam tiek piešķirts arī finansējums pētniecības izmaksām – materiālu iegādei, zinātnisko rakstu izstrādei un publicēšanai, braucieniem uz sadarbības universitātēm un institūtiem vai uzņēmumiem, lai veiktu eksperimentus un izstrādātu kopīgus zinātniskos rakstus promocijas darba tematā, kā arī dalībai zinātniskajās konferencēs.

Iesniedzot granta pieteikumu, to paraksta doktorants, viņa promocijas darba vadītājs un tās struktūrvienības (institūta vai centra) vadītājs, kurā doktorants granta saņemšanas gadījumā tiks pieņemts darbā granta īstenošanai. Pieteikumā doktorants iekļauj plānoto rezultātu un nodevumu plānu – ko kopā ar promocijas darba vadītāju apņemas sasniegt līdz granta īstenošanas beigām. Visbiežāk nodevums ir zinātniskais raksts augstas ietekmes (Q1 vai Q2 kvartiles) žurnālā vai granta īstenošanas periodā aizstāvēts promocijas darbs. Ir grantu programmas, kurās doktorants apņemas turpināt darbu universitātē arī pēc doktora grāda iegūšanas jau kā jaunais zinātnieks. Atsevišķās grantu programmās, lai pilnvērtīgi īstenotu grantu, ir nepieciešama arī līdznodarbinātība (piemēram, 30 % no pilnas darba slodzes apjomā) pētniecībā ar promocijas darbu saistītā tēmā. To var nodrošināt struktūrvienība no saviem vai citu projektu līdzekļiem, vai arī uz to var pieteikties centralizēti DS.

Grantu programmās, ko doktorants īsteno vismaz 12 mēnešus, parasti ir jāsniedz sešu mēnešu progresa atskaite, kurā doktorants:

- atskaitās par pārskata periodā paveikto atbilstoši nodevumu plānam, tostarp norādot, ko izdevies izpildīt pilnībā, ko – daļēji, pamatojot, kādi bijuši galvenie šķēršļi (piemēram, izmaiņas sadarbības partneru grafikā, iesniegta zinātniskā rakstu izskatīšanas termiņš ir ilgāks par plānoto u. tml.). Ja nepieciešams, aplūko mērķa un apjoma ziņā līdzvērtīgas alternatīvas;
- raksturo galvenos starptautiskās sadarbības pasākumus (stažēšanās, dalība konferencēs utt.);
- procentuāli novērtē promocijas darba izpildes progresu un galvenā nodevuma (piemēram, Q1 līmeņa zinātniskais raksts) izpildes progresu;
- iezīmē galvenos uzdevumus nākamajam sešu mēnešu periodam, tostarp iespējamās izpildes riskus, alternatīvas u. tml.

Labs rīks progresa mērīšanai ir ikmēneša aktivitātes apraksts, ko atsevišķās grantu programmās iesniedz pēc pieprasījuma. Atskaitēs ietverami arī tādi pasākumi kā:

- zinātnisko rakstu sagatavošana un noformēšana (ja šajos rakstos tiek likta atsauce uz grantu). Šeit var atspoguļot arī saziņu ar recenzentiem, izdevniecību;
- darbs, kas veltīts promocijas darba nodaļu izstrādei (darbs ar zinātnisko literatūru, piemēram, analizēts kāds konkrēts jautājums; nodaļu rakstīšana utt.);
- konsultācijas ar promocijas darba vadītāju, iekļaujot konsultāciju tēmu.

Par doktorantūras grantu saturisko un zinātnisko izpildi atbild promocijas darba vadītājs, institucionālo atbalstu (tostarp darba līguma sagatavošanu, darba vietas aprīkošanu u. tml.) nodrošina institūta direktors vai centra vadītājs. Ja programmu izsludinājusi DS, tā nodrošina administratīvo atbalstu.

13. RTU studiju portāls ORTUS

Portāls ORTUS (ortus.rtu.lv) ir RTU iekšējās elektroniskās saziņas sistēma, ko lieto studējošie, darbinieki un mācībspēki. ORTUS var iegūt informāciju par:

- RTU aktualitātēm un pasākumiem;
- nodarbību un eksāmenu sesiju grafikiem;
- sesijas rezultātiem;
- studiju materiāliem.

ORTUS portālā var piekļūt arī zinātniskajām datubāzēm, iegūt pieeju bezmaksas *Microsoft Office*, sazināties ar mācībspēkiem un citiem RTU studējošajiem, iepazīties ar RTU iekšējiem normatīvajiem aktiem, kā arī izmantot RTU e-pastu.

Lai reģistrētos portālā, ortus.rtu.lv jāizvēlas “Iegūt vai atjaunot paroli” un jāieraksta prasītie dati. Uz e-pastu vai tālruni tiks nosūtīta pirmreizējā ORTUS parole. Neskaidrību gadījumā jāsazinās ar RTU IT pakalpojumu centru (tālrunis 67089999, e-pasts it@rtu.lv).

Studentiem pieejamais *Eduroam* tīkls nodrošina bezmaksas *Wi-Fi* gan RTU, gan arī citās Latvijas un Eiropas universitātēs. Pieslēgties tīklam var ar ORTUS lietotāja datiem.

Pieslēgties e-studiju videi var estudijas.rtu.lv, reģistrējoties ar ORTUS lietotājvārdu un paroli vai atverot ORTUS sadaļu “Studentiem” → “E-studijas”.

14. Praktiska informācija

- Studiju līgumu sagatavo Uzņemšanas komisija. Kad līgums ir gatavs parakstīšanai, pretendents savā e-pastā saņem automātiski izveidotu paziņojumu un instrukciju par studiju līguma parakstīšanu.
- Studenta apliecību sagatavo RTU Uzņemšanas komisija.
- Ir iespējams pieteikties *International Student Identity Card (ISIC)*. Tā ir starptautiska studenta karte, kas sniedz daudz un dažādas atlaides Latvijā un pasaulē. Vairāk informācijas: www.isic.lv.
- Darba līgumu divu mēnešu laikā pēc studiju līguma parakstīšanas sagatavo struktūrvienība, kurā doktorants tiks nodarbināts.
- Darbinieka apliecību pēc pieprasījuma sagatavo RTU IT pakalpojumu centrs.
- Izziņas (piemēram, par apgūtajiem studiju kursiem) sagatavo DS.
- Ikdienu saziņai doktorantam ir jāizmanto RTU piešķirtais e-pasts. Doktorantam ir pienākums to regulāri pārbaudīt.
- Ārvalstu doktorantiem atbalstu saistībā ar uzturēšanās atļaujām nodrošina Starptautiskās sadarbības departaments.

Ja šajā rokasgrāmatā tomēr nav izdevies atrast meklēto informāciju, aicinām sazināties ar RTU Doktorantūras skolu, rakstot uz doktorantura@rtu.lv.

